

PRENSA
Catalana

es saia

D'ALGaida

nº 65

maig de 1986

preu: 85 ptes.

HIMNE DEL II CONGRÉS

UNA VEU PER AL MÓN

Obrim serens la nostra parla
als mil parlars del món amic
amb les clarers d'un verb antic.

Vera la mar i al peu dels cims,
durs al treball, per terra endins
selquem el Pla que velem lliure
oberts a tots, viure i conviure.

Josep V. Feix

DE LA
LLENGUA
CATALANA

Editorial

NO HEM DE PASSAR PEÑA PER L'AIGUA

Tots confiam queenguany que ha plogut d'una manera normal les reserves aquífères hauran augmentat i que aquest estiu no anirem primsd'aigua. Al manco així ho va dir a un Ple de l'Ajuntament un regidor de la majoria municipal: "Lo que interessa és que plogui, i, com queenguany ha plogut, no hem de passar pena".

Aquesta intervenció va esser conseqüència d'una pregunta al batle referent a les mesures que s'havien pres per solucionar les dificultats d'abastiment d'aigua de cada estiu. La resposta, més o manco literal, per boca del batle va esser: "Es batle ha donat moltes passes, ha perdut molt de temps i ha fet moltes gestions per arreglar es problema de s'aigo, però se declara impotent per solucionar-lo".

Tot apunta, per tant, a un estat de coses semblant al d'aquests anys passats, amb restriccions i fent pregàries perquè els pous no s'aixuguin del tot. Això sí, l'aigua la pagarem bastant més cara, ja que l'Ajuntament va aprovar una pujada molt considerable del seu preu.

A pesar que les paraules del batle ens vulguin fer creure que aquest és un problema sense solució, no podem acceptar que sigui així. Al manco no ho acceptam mentre no s'hagin posat en pràctica tots els medis possibles, mentre no s'hagin fet les prospeccions necessàries per comprovar amb quin cabal d'aigua subterrània podem comptar. És una negligència imperdonable del Consistori no haver cercat ja uns pous alternatius pel cas que -no ho desitjam- s'estroncassin els que ara mateix abasteixen el poble a través de la xarxa canalitzada o amb els camions-cisterna.

Sempre hem defensat que aquesta és una qüestió prioritària, molt per davant d'altres obres que s'han fet i que potser siguin més electoralistes; i, sobretot, es fan obres més fàcils: asfaltar un camí no suposa una feina posterior, s'asfalta i ja està. En canvi, la distribució de l'aigua és una tasca complicada i exigeix una dedicació. És clar que, si aquest motiu que apuntam fos cert, a la negligència de les nostres autoritats s'hi afegiria la vagueria.

Pensam que en el fons hi ha una explicació més exacta: unes obres d'infraestructura per distribuir les aigües -i lògicament haurien d'esser aigües netes i brutes- suposa una inversió molt important, una inversió que s'hauria de costejar amb recursos provinents del Govern de la Comunitat, amb doblers del propi Ajuntament i, una part, a base de contribucions especials. I això darrer resultaria molt impopular i podria fer perdre vots. Molta feina i, per bé que ho fessin, moltes crítiques. La conclusió seva és que no convé a cap preu.

Mentrestant, molt ens temem que haurem de seguir amb les nostres deficiències en aquest punt per "in saecula saeculorum", com deien els capellans.

calaix de sastre

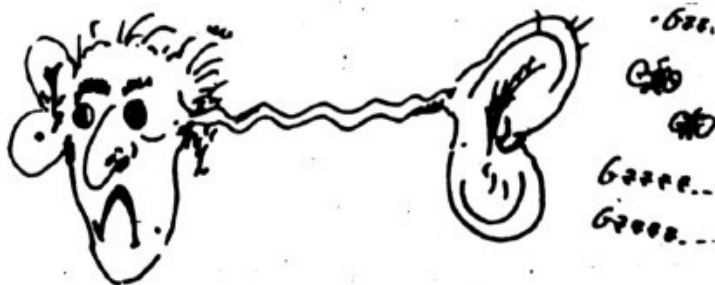

EL MOMENT CULMINANT

Ell prepara la verga, rígida, dura; ha arribat el moment culminant. Ella l'espera, candorosa, resignada, estesa damunt la gespa. Però, ell, abans de l'envestida definitiva, vol escorcollar el terreny que el separa de l'objectiu tan llargament desitjat. Amb el palmell i els dits de la mà, ell esbrina minuciosament, centímetre a centímetre, cada trosset de la superfície envellutada; palpa delicadament les suaus ondulacions que condueixen al forat enlluernador. El forat! Ell l'examina, amb la vista, sense perdre detall, concentrat com si en l'acció que just ara emprendria s'hi jugàs la vida. Ficar-la dins l'obertura! i tot un món nou de sensacions, de riqueses, el paradís, seria seu. I ella, mentrestant, impassible. Ell, conscient que ja ha observat la prudència aconsellada, es disposa a actuar sense més dilacions. Anhela arribar a la conclusió del joc. A la fi, ell agafa el pal, rígid, dur, i el dirigeix adequadament. Ella, colpejada amb la força que calia, penetra en el forat número sis. Ella, la pilota.

Tals emocions, fins ara, els mallorquins, excepte uns quants d'afortunats, només les podíem viure (?) a través de la televisió. La nostra Conselleria d'Ordenació del Territori, conscient que no hi ha res més alliberador que la vivència pròpia, i al crit de "Fora repressions!", ha començat una política de propagació dels camps de golf. A partir d'ara, la senyera quatribarrada amb castellet ha deixat de ser oficial; les nostres contrades es veuran sembrades de banderetes multicolors, grogues, verdes, vermelles, que senyalitzaran els forats per ficar-hi la piloteta. Ni un poble sense forats, ni un estranger sense garrots! Per presentar tan feliç projecte, el Sr. Conseller arreplegà una barcada de regidors i batlles, i a la Costa del Sol falta gent. Que unes vacances, malgrat siguin curtes, sempre cauen de bon grat, sobretot si són pagades amb doblers d'altri. Europa? Això ja és Amèrica!

m'han dit que diuen

Sa festa de la Pau va tornar a estar tan animada com els altres anys. Es veu que tant si governen uns com si governen els altres lo que més hi ha són ganes de festa. N'hi havia un que comentava que no importa pensar de canviar aquesta festa a un diumenge; sa gent d'Algaida que hi vol anar s'ho arregla per anar-hi. I els qui no són d'Algaida, no fa res si no hi poden venir.

A més a més, lo que és ben cert és que si s'intentava passar-ho al diumenge de davant, no es podrien fer ses carrosses, i ara ja són una part fonamental de sa festa.

Parlant de carrosses, mos han fet arribar un comentari d'uns que no estaven gens d'acord amb sa puntuació que els donaren. Es comentari està escrit amb uns termes bastant durs i com que a més és anònim, no el publicam. Però en resum lo que fan es manifestar sa seva disconformitat amb ses puntuacions i amb s'ínfima qualitat des xampan que regalen als participants. Aquest Sord lo únic que vol dir al respecte és que puntuar "tallant un cabell a l'aire" és impossible. N'hi ha que es queixen que sempre guanyen els mateixos; però els qui en feien fa set o vuit anys, ja deien lo mateix. I això passa i passarà amb els betlems i altres coses d'aquest tipus.

Per acabar amb la Pau, volem dir que els comentaris en quant a s'organització eren favorables. Llàstima (sempre hi ha qualche emperò), que volguessin tornar allò que l'any passat qualcú va deixar damunt s'era el vespre abans. Això, com més ho remenen, més olor fa.

Anàvem a deixar la Pau, però encara falten dues paraules per dir: per molt que intentàs fer es sord, aquest Sord va sentir moltes queixes i laments sobre l'estat de l'edifici i del retaule. La nostra revista ja n'ha parlat moltes vegades, però mai està de més recordar-ho. Ara que molta de gent només se'n recorda quan ho veu, un pic a l'any. I aquesta sí que és una tasca de tots.

Allà on hi va haver una mica d'incògnita va esser a sa processó de "S'encuentro". No sabien si hi hauria escopetades o no, però al final tot s'arreglà. Lo que no té molt clar aquest Sord és si sa Junta nova des caçadors ja ha partit a fer sopars o no. Haurem de posar es nas en terra a veure si sentim olor de qualche porcella, peix, frit, ... O els nous estan tots a règim? No ho voldriem, perquè aquests sopars de caçadors ja eren com una tradició dins es poble.

Estam un poc embullats, perquè un vespre sentírem molta olor de peix per devers sa caseta on abans hi anaven sovint es caçadors. No sabem què va passar, però procurarem aclarir-ho.

Ara, amb això de sopars o dinars, sovintegen els sopars de "quintos". N'hi ha que encara estan a ses mateixes de fa un parell de mesos: si tots sols o amb s'home o sa dona respectius. Mentrestant, no sopen. En sentírem un parell que trobaven que és ben hora d'aclarir-ho, i fer-lo aviat, d'una manera o s'altra.

Hem sentit rumors que es cossiers tornen a dur trui armat. Ja tornen sopar, i això és senya de ballera. Mos digueren si tornaven tenir contracte per ballar a fora Mallorca. Però hi ha qui diu que lo que tenen és molta passegera, i cerquen una excusa per sortir. N'hi ha que són malpensats. A lo millor és que aquesta vegada volen arribar a Andorra...

Per cert, que nos digueren que a Ses Escoles un mestre ha fet un mural amb els cossiers com a tema, i que ha quedat molt bé. Es bo que hagin triat un tema tan nostre com es cossiers.

Lo que ja no està tan bé és que sa gent cerqui es nostro batle, i no el trobi mai: ni dematí ni horabaixa. Noltros no ho creim que no hi sigui mai, suposam que hi va cada dia. Però a lo millor convendria que digués a sa gent, o als empleats de s'Ajuntament, quines són ses hores de visita.

Es clar que si és vera lo que nos digueren... No ho acabam de creure, però un que ha anat a s'Ajuntament un parell de vegades s'horabaixa s'ha trobat que sí, que tenen obert els horabaixes. Però no hi ha ningú. Segurament havien anat a fer un cafè, o una altra feina més necessària, però aquest mos digué que hi havia passat més de dues vegades.

Fa molt que ho sentírem, i ho diguerem; però es veu que no s'ha arreglat, perquè aquests dies tornarem sentir dues dones que parlaven de lo mateix: molta gent no sap què ha de fer amb ses coses que vol tirar perquè no serveixen, però són grosses i de ferro o cosa d'això. No hi ha cap dia que passi un camió de fems per dur-so-n'ho? A lo millor és que sa gent no ho sap, i convendria informar-los un poc més. (Si s'Ajuntament du qualque avís d'aquest tipus a sa nostra revista, li publicaran amb molt de gust). Si no hi ha aquest servei, haurem aclarit poc, aviat tornarem a veure cuines o rentadores o geleies per damunt ses parets o dins ses voreres des camins de foravila.

UN SORD

El passat dia 18 d'abril el Consell Insular va organitzar un homenatge als ciclistes mallorquins que havien participat a qualque Volta a Espanya. Entre ells hi havia els nostres Andreu Trobat i Gabriel Mas (ja el comptam com a nostre). Hem volgut recollir a la nostra revista aquest grup que tants de records despertarà en molts d'aficionats al ciclisme.

NOTICIARI

★ MILLORES A CARRETERES D'ALGAIDA A CÀRREC DEL CONSELL INSULAR

A la Sessió Plenària del Consell Insular de Mallorca de dia 7 d'abril es varen aprovar, entre altres assumptes, uns projectes de conservació de camins que depenen del Consell Insular, projectes inclosos en el Pla de 1986. D'entre aquestes millores n'hi ha unes quantes que ens afecten:

Camí	Identificació	Import
501-7	Randa-Monruïri	11.900.000 pts
320-1	Montuïri-Pina	9.600.000 "
501-7	Randa-Montuïri	23.100.000 "
501-8	Randa-Cura	6.400.000 "

No cal dir que acollim amb satisfacció aquest acord del Consell Insular i esperam veure acabades aviat aquestes obres.

★ PLUVIÒMETRE

Seguim amb un ritme de pluges molt acceptable. Segons ens informa l'apotecari Gabriel Martorell, aquest mes d'abril (fins dia 26) han plogut 52'2 litres per metre quadrat.

Aquesta quantitat s'ha d'afegir als 147'6 litres corresponents als tres primers mesos. En total, prop de 200 litres que poden fer que l'any resulti molt satisfactori.

★ TROBADA DE GLOSADORS A MENORCA

Els dies 1, 2 i 3 de maig haurà tengut lloc a Menorca una trobada de glosadors a nivell d'Illes Balears. Hi hauran pres part els nostres païsans Jaume Toledo i Climent Garau. Així es continuen una sèrie de trobades que mantenen un grup de glosadors a diversos punts de Mallorca amb vistes a revitalitzar l'art del glosat que tants de representants ha tengut i té al nostre poble.

COOPERATIVA ALPIRA FESTA PAGESA

Dissabte dia 17 de maig: a les 16 hores, festa pels al.lots del poble davant la Cooperativa. Hi haurà carreres de joies i cucanyes. El Grup "Els Tres Tranquils" representarà l'obra "El valent del barri".

A les 17'30, gran jinkama d'habilitat amb tractor, de cul enrera amb remolc, cap endavant amb l'arada i la prova de l'ou.

A les 19, carreres de bísties amb carro.
carreres de cavalls ensellats, modalitat "meta partida".

A les 20'30, entrega de trofeus.

A les 22, Vetlada musical de franc per a tot el poble. Actuaran els grups:

SIS SOM

ORQUESTRINA D'ALGAIDA

Diumenge dia 18: a les 14 hores hi haurà al local de la Cooperativa dinar per a tots els socis i familiars. Hi ha temps per apuntar-se fins dia 15. El preu del tíquet és de 700 pts.

FESTES de la PAU

Celebràrem la Festa de la Pau, que va resultar molt animada i amb una participació molt considerable. Més que una crònica de la festa, voldríem dedicar-li un record i ho feim amb unes gloses de mestre Magí "Dulei" (de l'any 1954) i amb dues carrosses. Ens sap greu no poder publicar-les totes, però evidentment és impossible.

A la Pau de Castellitx
hi ha una iglésia antiga
i una Verge, que, agraits,
a Algaida, grans i petits,
tots la tenim per amiga.

Tot Algaida vos adora,
de Vós la pau dependeix,
sou la nostra protectora,
sou aquella gran senyora
que l'univers resplendeix.

Sou Mare del Salvador,
sou Reina de cel i terra,
refugi del pecador,
freno de l'ambició,
mediadora de guerra.

Mare de nostro Senyor,
Vós que del món comandau,
compatiu el pecador,
feis que hi haja germanor,
sou la reina de la pau.

El món se mal encamina,
amenaça gran perill,
si no alçau la mà divina
infundint-mos la doctrina
que mos deixà el vostre Fill.

Per la doctrina guiats
així com ho mandà Ell,
acabant nets de pecat
cabríem enrevoltats
a l'entorn del seu mantell.

Mare de Déu, Vós estau
celebrant es centenari,
es vostros fills contemplau
que vos imploren la pau
en el món tan necessari.

SALUT

COLESTEROL (3): ARTERIOESCLEROSI

Aquest mes acabam la sèrie de tres articles dedicats al colesterol i ho farem parlant un poc de l'arterioesclerosi. Precisament quan es produeix una elevació del colesterol i dels lípids, és quan es pot originar l'arterioesclerosi.

Es tracta d'una malaltia de les grans artèries, que es produeix amb l'aparició de depòsits de lípids -anomenats "plaques ateromatoses"- per davall de la túnica interna o íntima -que és una part de l'artèria-; per norma general, aquestes plaques contenen bastant de colesterol. Aquesta acumulació sol anar associada a canvis degeneratius de la paret arterial. Quan la malaltia ha progressat, es produeix una infiltració fibroblàstica de les zones degenerades, que causa una esclerosi progressiva del vas sanguini.

A més dels lípids, també és freqüent la precipitació de sals de calci, la qual cosa produeix plaques calcificades; en conseqüència, les artèries es tornen extraordinàriament rígides i aquest fenomen és el que s'anomena arterioesclerosi. El resultat és que els vasos arterioescleròtics perden gairebé per complet la seva elasticitat i fàcilment es rompen.

Les plaques ateromatoses amb freqüència sobresurten de l'íntima i, degut a la seva superfície rugosa i ondulada, faciliten l'aparició de coàguls, amb la formació de trombes i èmbols, que són els causants de la malaltia.

En resum, l'arterioesclerosi és un engruiximent, enduriment i a vegades oclusió de les artèries. El règim alimentari és un factor molt important i ja indicarem quins són els aliments i begudes que contribueixen a augmentar el mal i, per tant, s'han d'evitar.

Per acabar, recordem que el sexe masculí n'és més afectat que no les dones. I que són causes que l'afavoreixen la hipertensió arterial, el tabac, l'obesitat i la vida sedentària. També s'han de tenir en compte els factors hereditaris.

Alexandre Pizà

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

S A P O R.

Estic un poc amoinat,
no sé com explicar-ho:
si he agafat un retgiró
o un retgiró m'ha arpat.

I ara amb so costipat
me trob en es mateix cas.
Tu que ets llest me diràs:
¿qui a qui ha agafat ?

Ja ho diu es vell Terés:
"Sa por vista d'aprop no és res."

LA INFLUÈNCIA DE TVE

Ja hi tornam esser, fa poc sortírem de la campanya de l'OTAN i ara ja som a dins la de les legislatives. Els partits polítics ja han posat les seves màquines en marxa. Reunions rera reunions, negociacions, pactes, sempentes, travetes, influències, bregues, pressions,... que al final fructificaran en unes llistes que dia 22 de juny tendrem l'oportunitat de votar. La representació teatral ha començat. Si poguéssim veure per un forat la confecció de les llistes, ens quedariem amb els cabells drets. Un espectacle insòlit. I és que la cadira és la cadira.

Al final, a l'hora de votar, les persones quasi no compten. Si no, fem un petit repàs. Què nomen els senadors i diputats que ens representen a les Corts generals? Segur que no ho sabeu. La caixeta màgica, la caixeta dels trons, és la que més decideix. És la fada màgica que reparteix gran part del poder. La seva influència és sorprenent.

El Referèndum de l'OTAN, qui el va guanyar? Qui va ajudar més a fer el miracle de canviar, en poc temps, el vot de la gent que abans estava decidida? La programació de la nostra televisió, fins i tot de les pel·lícules, era mètricament estudiada.

El conflicte entre en Reagan i en Gadafi. Qui va esser que va ajudar més a tapar les mentides o mitges veritats del Govern en quant a la seva col·laboració? Ni amb un problema que ens podia dur males repercussions no va esser objectiva. Sempre varen pesar més els interessos americans que els nostres, que som habitants de la mar Mediterrània. Es va justificar l'agressió americana contra el poble libi en nom d'una suposada salvació d'Europa i del món, contra el terrorisme, exposant-nos a entrar en un conflicte bèl·lic molt més gros, i que ens cau molt aprop. Els americans estan a milers de quilòmetres.

No vull defensar en Gadafi, però sí vull criticar l'actuació USA, que no han respectat els drets més elementals del poble libi, i han bombardejat una ciutat, ocasionant la mort de gent innocent. Els americans no volen defensar a ningú, l'únic que volen defensar són els seus interessos econòmics i polítics i la seva superioritat com a raça. Ells ens desprecien i volen tenir tot el món a les seves ordres.

La televisió té molt de poder, i d'això els americans també en saben més que els del Govern espanyol. Tota la seva programació s'orienta de cara a la superioritat dels americans, dels herois inexpugnables, del Rambo totpoderós que destrueix tots els seus enemics. A unes enquestes fetes als Estats Units, més d'un 80 % dels americans estaven a favor de l'atac a Líbia, encara que més d'un 50 % no sabien on és aquest país.

Bé, tornant on havíem començat: la campanya electoral ha començat, encara que no oficialment; i seria interessant, com a entreteniment, que ens fixàssim amb els programes de la TVE; o encara seria més interessant que comparàssim la programació de TVE i la de TV3.

noticiari de l'o.c.b.

Aquest mes passat començarem les activitats amb la presentació a Algaida del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana amb bastant assistència de públic. (Com sabeu, l'Obra Cultural Balear d'Algaida és entitat col.laboradora del II Congrés).

No cal remarcar la importància d'aquest fet per a una entitat com Obra Cultural que sempre ha tengut com a objectiu primordial la defensa de la llengua catalana i de la nostra cultura.

Aquesta vegada els excursionistes arribaren al cap-curucull del Puig de Sa Gubia, "propietat de la senyora del molt honorable Sr. Cañellas", a Bunyola.

La B I C I E L E T A D A pel terme d'Algaida ha estat un èxit tal que els participants ja pensen repetir l'experiència, incluint el dinar de paella, que ha estat de "xupar-se els dits". Donam les gràcies als amos de Punxuat i en Pere per les facilitats que ens han dispensat.

ACTIVITATS DEL MES DE MAIG:

-Dia 18 a Sa Plaça, el matí, celebrarem, com cada any, la Festa del Llibre. Esperam que també enguany sereu generosos amb la nostra literatura.

-Dia 23 de maig, xerrada a càrrec de l'escriptor Miquel Rayó que parlarà de la seva obra literària. Entre els seus llibres cal destacar "El raïm del Sol i de la Lluna" i "El secret de la fulla d'alzina", orientats a un públic juvenil, encara que els més grans disfruten de llegir-los. Des d'aquí aprofitam per convidar a tots els nins i nines del Cicle Superior de les escoles d'Algaida.

-Dia 25, excursió a Sa Talaia d'Albercutx i Cala Gentil, a la Península de Formentor. Desitgem que faci bon temps i els més agosarats podran nedar.

La sortida serà a les 9 de Sa Plaça i, en cas que vos interressi, podeu avisar a les persones de costum.

els lectors escriuen

La Pau, alegria i pena.

La Pau és alegria per a sa joventut. És una festa molt alegre; se pot dir que sa més alegre de s'any.

I pena pes que ja no som tan joves, de quaranta per amunt, si tocam amb sos peus en terra.

I és molta pena veure s'imatge de la Mare de Déu dins aquell porxo, que pintura quan plou se banya.

I quina pena que ses autoritats civils o eclesiàstiques ho tenguin abandonat d'aquella manera.

I quina pena que lo poc que tenim antic, a Algaida no ho sabem conservar.

I quina pena quan hi anam amb ses espadenyas noves, i tenim s'ermita tan vella.

I quina pena, pintura es nostros néts ja no podran ballar damunt s'era.

I quina pena, voler fer coses noves i no sobre conservar ses velles.

Algaidins, no hem de voler que sigui la Pau de pena. Al contrari, entre tots hem de fer que sigui la Pau d'alegria per grans i petits.

Francisca Tous

GLOSA...

A Castellitx vaig venir
per veure-vos, Reina i Mare,
es colors em pujaren a sa cara,
me vaig sentir humiliada
de veure lo abandonada
que vos té es poble algaidí.

Oh Mare meva estimada!
posada vénc a oferir
on ja no estareu banyada
perquè sa nostra teulada
està més ben conservada
que sa que teniu aquí.

Una ermita tan antiga
com té es poble algaidí...
Germans, vos faig una crida,
no l'hem de deixar abolir,
es nostros néts es seu dia
hi han de poder venir.

Així anam a la deriva,
mos duen un capellà
i no encalenteix sa cadira
perquè se n'ha de tornar,
ho deixa pes qui vendrà
i així anam passant sa vida.

Vos hem tocat a sa porta
perquè un bon motiu hi ha,
un responsable hi haurà,
si es batle o es capellà
si no sabeu comandar
vos n'heu d'anar a ca vostra.

Mare de Déu de la Pau,
vos demanam un favor:
que puguem menjar torró
en venir es primer Nadal,
que per a tots hi hagi pau,
alegria i unió.

MOVIMENT DEMOGRAFIC

DEFUNCIONS

Margalida Amengual Sastre.
Va morir dia 8 d'abril. Tenia 58 anys.

Guillem Perelló Bibiloni.
Va morir dia 18 d'abril als 59 anys d'edat.

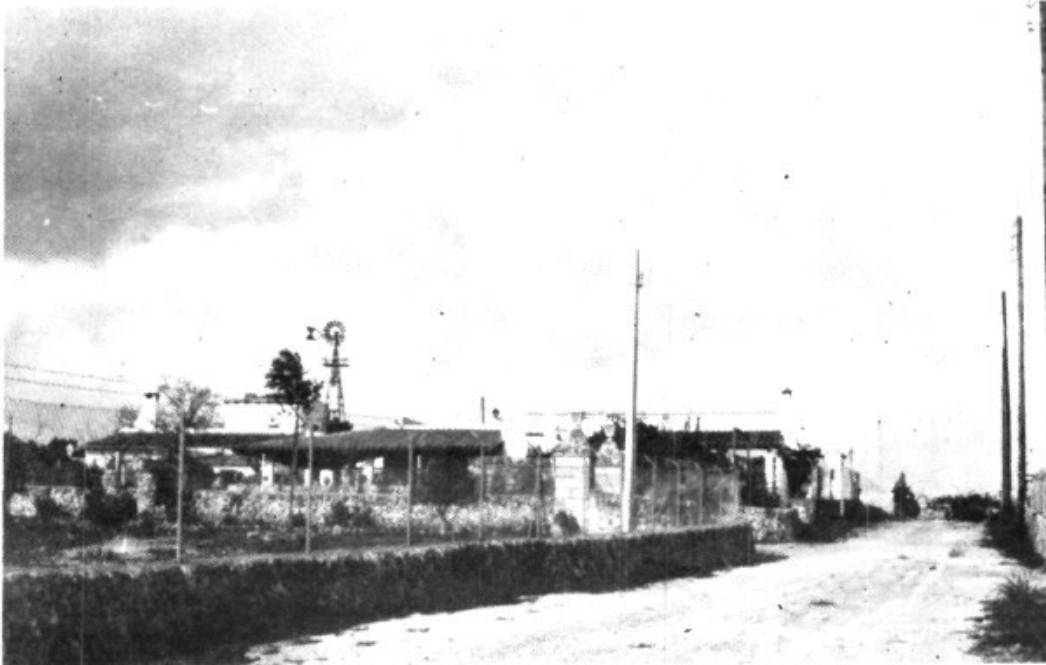
Antònia Gelabert Prats.
Tenia 81 anys i va morir dia 19 d'abril.

NAIXEMENTS

Maria-Dolors Cerdà Garcias,
filla d'Antoni i Antònia.
Va néixer dia 10 d'abril.

Bernat Sureda Ramis, fill
de Bernat i Maciana. Va
néixer dia 1 d'abril.

obres il·legals?

Paisatge de per

Ses Maioles

(Son Trenta-dos)

notícies d'arxiu

CONTRACTE DE L'AJUNTAMENT AMB EL METGE. ANY 1826.

Al nº 52 d'ES SAIG, corresponent a l'abril de l'any passat, vàrem comentar l'organització dels serveis sanitaris a Algaida durant els segles XVII i XVIII. Avui ens limitarem a transcriure un document que ja correspon a principis del segle passat que, en conjunt, no fa sinó confirmar el que dèiem a aquell article: els problemes per trobar metge -problemes que ja no eren tan greus perquè hi havia més metges-, les dificultats per cobrir aquest servei a Pina i Randa, l'obligació de visitar gratuïtament els pobres, el permís de cobrar "la gratificación acostumbrada" -és una llàstima que no es digui quina era- als algaidins que podien pagar-la, la forma de recaptar els doblers per pagar el metge, etc.

El document està en castellà i el transcrivim literalment, respectant inclús les faltes d'ortografia.

En la Sala Universidad y Villa de Algaida en el Reyno de Mallorca a los 24 días del mes de Septiembre de 1826.

Congregados y juntados el Magco. Sr. Dn. Juan Reus Ble. Rl., los Regs. Dn. Guillermo Mut, Dn. Franco. Sastre, Dn. Juan Servera y Dn. Bernardo Oliver con intervención del Sr. Procuradr. Síndico del Común Dn. Pedro Juan Ribas: Haviéndose tenido presente para dicho Ayuntamiento. que el Dr. en Medicina Dn. Juan Monblanch no podía por ningún estilo ni esfuerzos que hiciese el dar cumplimiento a su deber según la Resolución y Contrato otorgado por el mismo y aprobado por este Ayuntamiento. con fecha 16 Agosto próximo pasado a causa de ser algo crecido el número de enfermos y tercianas que hay en el día, y tan estraviado este término a que se había obligado; y además el quedar privadas de este beneficio las sufragáneas de Randa y Pina, y de consiguiente el tener que ir fuera término en busca de Médico para su más prompto remedio les resultarían incalculables males, que tal vez serían la causa o primer origen por donde podría en algún tiempo el formarse cierto odio entre una misma Familia y término, cosa tan opuesta a las benéficas y Reales Intensiones de nuestro amado Monarca el Sr. Dn. Fernando Séptimo: Y pa-

ra evitar tamaños exesos, y formar todos una misma idea y sentimientos, cosa tan recomendada en la época presente: Y teniendo a la vista este Ayuntamiento. todo quanto lleva espuesto ha determinado en cesión de hoy el hacer comparecer, como en efecto han comparecido, el referido Dr. Dn. Juan Monblanch y al de igual clase Dn. Pedro Antonio. Mulet natural y vecino de esta Villa, a quienes se les ha sido propuesto por este Ayuntamiento. era presiso y de toda necesidad el que unánimes visitaran a todos los enfermos de este término incluso las sufragáneas de Randa y Pina; y que para ello se les gratificaría; a saber, al citado Momblanch con las mismas cien libras que está contratado, y al dicho Mulet con iguales cien libras mallorquinas anuales, quedando obligados los dos en visitar a todo enfermo por quien fuesen llamados, sin poderse negar o escusar para ello en lo más mínimo, y que caso cayesen enfermos los dos referidos Médicos y no pudiesen visitar, después de un mes de su enfermedad, será de la obligación de dichos Médicos el buscar otro facultativo de su estado que lo haga por su cuenta a quien han de pagar de propio. Y que para la recaudación de dichas do-cientas libras anuales se forme un libro cobratorio, según está resuelto por este Ayuntamiento. sobre la riqueza del Rl. Catastro de esta Villa, y se entregue al Clavario de cada corriente año; para que cobrándolo como las demás contribuciones satisfaga a los referidos Médicos Dn. Juan Monblanch y a Dn. Pedro Antonio Mulet las cien libras a cada uno por su conducta annual y obligación con visitar gratis a todo pobre de solemnidad, y a los demás por la gratificación acostumbrada cuya preopuesta fue aceptada y aprobada por dichos Facultativos y Sres. del Ayuntamiento. de esa Villa. En la forma dicha lo acordaron y firmaron...

PERE MULET

BERENARS:

M A I G

122 - 1

Sa carxofa mallorquina
per mi és sa verdadera
i és perquè sa forastera
ni és tan tendra ni és tan fina.

123 - 2

Per berenar avui tenim,
fet d'ara, perquè hem pastat,
un pa petit esclafat
que li diuen prima o prim.

124 - 3

Vaja quina berenada
feren dins es sestadors,
se varen fotre es pastors
sa llet de dins sa ferrada.

125 - 4

Un ou d'ànnera estrellat
ha estat es meu berenar,
i un panet, en lloc de pa,
que dedins hi he mullat.

126 - 5

Avui quan he devallat
he fet com altres vegades
que peg dues mossegades
fent creure que he berenat.

127 - 6

No me donen gaire pics
greixonera de brossat,
i avui que me n'ha arribat
m'ha passat com es confits.

128 - 7

Ahir vaig anar a pescar,
vaig treure una bona oblada,
avui jo la m'he torrada
i ha estat un bon berenar.

129 - 8

Es pa amb saïm que ma mare
me feia per berenar
tant me va arribar a agradar
que jo en berén desiara.

130 - 9

He tengut per berenar
unes sopes escaldades.
Tan bones les he trobades
que n'he tornat escaldar.

131 - 10

Avui no m'ha agradat massa
es berenar que he agafat:
un moniato torrat
però amb molt poca melassa.

132 - 11

Es pobres sense pessetes,
amb molta rusca i poc pa
se feien per berenar
una olla de farinetes.

133 - 12

Una llesca ben tallada
d'un cap a s'altre des pa,
amb mel, és un berenar
que sempre a tothom agrada.

134 - 13

Ara vénc de sa taverna
que hi he pres un cafetet.
Avui que no estic "condret"
tenc sa panxa que em governa.

135 - 14

He fet un berenar magre:
Un poquet de pa torrat
i carxofa que he mullat
dins oli, sal i vinagre.

136 - 15

Un bocí de pa calent,
botifarró i sobrassada:
sa sobrassada torrada
i es botifarró coent.

137 - 16

Mirau que aquesta vegada
ha estat dolç es berenar
perquè tot era mullar
coca bamba i ensaïmada.

138 - 17

Pa fresc, però pa pagès,
coenta sa sobrassada,
damunt argrelles torrada:
menjau-ne i sabreu lo que és.

139 - 18

Avui que vaig de viatge
per fer un bon berenar
he torrat llesques de pa
i he frit trossos de formatge.

140 - 19

Quatre dàtils ensucrats
que me varen dur d'Alger
m'han anat de lo més bé,
per berenar els he menjat.

141 - 20

De pa i de figues forneres
ha estat es meu berenar
perquè no he volgut menjar
quatre olives sabateres.

142 - 21

Un tros de coca amb verdura,
que no sigui molt gruixada,
amb un cafè i ensaïmada
és un panxó que te dura.

143 - 22

Es berenar ha estat molt prim,
tan prim que sols no ho pagava:
un bocinet que sobrava
de coca feta amb porquim.

144 - 23

Avui sobrassada amb mel
amb pa i no ensaïmada.
És així que a mi m'agrada
perquè som pagès d'arrel.

145 - 24

Sempre que vull berenar,
cap dret vaig a sa pastera,
cuina, rebost o salera,
i trii de tot quant hi ha.

146 - 25

No hi havia pa pagès
ni coques ni ensaïmades,
i he pres galletes salades
amb formatge mahonès.

147 - 26

Un beneit menjava col
à s'ombra d'una arengada
que la ténia penjada
a un bon bater de sol.

ES SAIG

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL D'ALGAIDA

Revista mensual. D.L. P.M. 495-1980

Dirigeix.....Delfí Mulet

Administra.....Llorenç Oliver

Mecanografia...Mireia Mulet

Fotografia.....Joan Balaguer

Dibuixa.....Jaume Falconer

Col.laboren....Andreu Oliver

Pere Mulet

Alexandre Pizà

Joan Trobat

Joan Mulet

Francesc Antich

Catalina Martorell

Xesc Oliver

Antoni Garau

Jerònia Oliver

Miquel Serra

Antoni Munar

Víctor Mulet

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA.

Tl. 665042/272576

Imprimeix: Apóstol y Civilizador. PETRA.

ES SAIG només es responsabilitza de l'editorial.

148 - 27

Avui m'he xupat es dits
d'un cocarroi fet d'arròs,
i acops fets de figues flors
que noltros les deim xerits.

149 - 28

Acab de veure un al.lot
que p'es carrer berenava
i tot tranquil se menjava
un panet llarg amb cuixot.

150 - 29

M'han donat una panada
que en lloc de carn hi havia
pèsols tendres amb varia,
i de llom qualque tallada.

151 - 30

Galletes d'Inca salades,
xapades per la mitat,
oli i vinagre he posat
i llevò les m'he menjades.

152 - 31

Quan he arribat de pescar
m'he torrat un bon sorell
que he menjat amb un crespell
de coret per berenar.

TONI POU

SI VOLEM BON ANY
HEM DE SEMBRAR CADA ANY.

I tothom ho ha de fer a la seva manera, amb les seves eines i amb l'esforç de cada dia.

cultura i garantint uns bons serveis públics. I ho fa a través de les

Per això, el Consell Insular de Mallorca du a terme la seva tasca, defensant la qualitat de vida a tots els pobles i ciutats mallorquines, fent arribar a tothom la nostra

diverses àrees d'actuació: Àrea Econòmica, Acció Social i Sanitat, Àrea de Cultura i Esport, i Àrea de Cooperació i Ordenació del Territori. Sembrant perquè tothom pugui recollir els fruits.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

PINA

Aquesta fotografia és de l'any 1948, si mal no recordam de quan es poble se preparava per rebre la Mare de Déu de Lluc, que aquest any va visitar tots els pobles de Mallorca, essent rebuda i despedida a cada partió del terme.

Com podeu veure, es nostre poble no va escatimar res a s'hora d'enramellar.

Dues gloses que recordam de D. Miquel Puigròs, aleshores capellà de Pina, que deixaren constància de la festa.

A les set tocà sa campana
per cridar tots els feels
per anar devers Son Reus
a esperar la nostra Mare.

Vint-i-set arcs aixecaren
essent poble tan petit;
feien feina en sa nit
i de dia no paraven.

[Fotografies cedides per Bernat Coll]

Interior de l'església de Pina dins el mes de maig, és a dir, durant el mes de Maria. És de devers l'any 1950.

Segueixen dues gloses fetes fa molts d'anys.

La nostra iglésia de Pina
és una copeta d'or,
és hermosa i celestina
i rica com un tresor.

Té imatges excel.lents
i de notòria bellesa;
bé demostra sa destresa
de pintors intel.ligents.

Bernat Coll Sureda

PLUVIOMETRE:

Fins dia 26, han plogut a Pina 53 litres durant el mes d'abril.

passatemps

PROBLEMA MATEMÀTIC

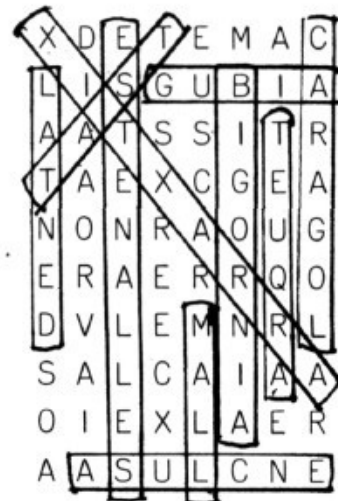
A un poble -el nom no fa al cas- hi havia dos rellotges, amb la particularitat que mentre el de l'Església tocava tres campanades el de l'Ajuntament només en tocava dues. Una persona va arribar al poble i va sentir que els dos rellotges començaven a sonar simultàniament. Quan el de l'església tocava la darrera campanada, el de l'ajuntament també en tocava una i n'hi mancaven dues. Quina hora era?

*Solució: En les cinc. La solució és senzilla i clara, ja que l'espai entre hores és doble. Per tant, el ritme de tocar les hores és el següent:
Església: 1 2 3 4 5
Ajuntament: 1 . 2 . 3 . 4 . 5*

C E N M A N A R A R C
I A U A R A F T O A T
D U R T T R E D U N A
B O N R A M A E S D E
C I O I O N A P C E R
R P D C O S N A O X R
O A N U C A S C X A A
T V O L A N T E A S T
O A L A P I N A R S V
M E I A O M S I A I L
A C U R T A R E P S A

Sopa de lletres

Localitzau el nom de deu parts d'un automòbil. Les lletres que sobren vos donaran una glosa popular.

Solució a la passada sopa de lletres. Recordau que s'havien de trobar el nom de deu eines de l'ofici de ferrer. Les lletres que sobren diuen: "De massa córrer ve sa coixera".

Fuga de vocals:

B.N. V.D. T. .N C.
S. L. D.N.N M.NJ.R D'H.R.;
M.LL.R L. T. .N. D.N.
S. L. D..X.N G.V.RN.R

LL.B.R..-N.S S.NT .NT.N.
D. LL.NG.. D. GL.S.D.R;
N. PR.N C.M . .N P.NT.R
Q.. AMB S. M.T..X. C.L.R
T.NT P.NT. S.NT C.M D.M.N.

Solució a la passada fuga de vocals:

Ja sé que ta mare ha dit que per gendre no me vol; ja diràs tu a ta mare que no me'n posaré dol.

Més val anar en galera tot es temps que un homo viu que haver de llaurar d'estiu a lloc rots i poca terra.

LA GUERRA DELS MOSCARTS

Un fabulista grec ens conta un fet que voldríem explicar-vos molt breument. Canviem una mica la història, una història que, per altra part, potser no va escriure mai cap fabulista grec.

Diu que en aquell temps la societat dels animals estava organitzada en dos grups que s'anaven alternant en el poder. Uns espècie de bipartidisme. El primer partit estava encapçalat per l'ase i el segon tenia com a cap visible el bou.

Els animals -ens referim òbviament als de quatre potes- tenien de feia temps una guerra declarada contra una plaga de moscarts que els feien la vida impossible. Però per enfrontar-se a aquests enemics hi havia dues tàctiques ben diferents.

El bou era partidari de negociar i fer concessions als moscarts, els quals, a canvi de deixar-los tranquils, exigien quantitats enormes de mel, sucre i vi. I els animals s'empobrien a causa d'aquestes contribucions que havien de pagar.

L'ase practicava una tàctica més radical i intransigent: res de concessions, als moscarts se'ls havia de vèncer amb l'arma pròpia dels ases, és a dir, a coces, i així es feia quan li tocava governar.

(Dos incisos abans de continuar amb la faula:

1. Hi havia animals de cuir molt gruixut (elefants, rinoceronts, hipopòtams...) que vivien molt al marge d'aquesta guerra, perquè els moscarts no podien amb ells.

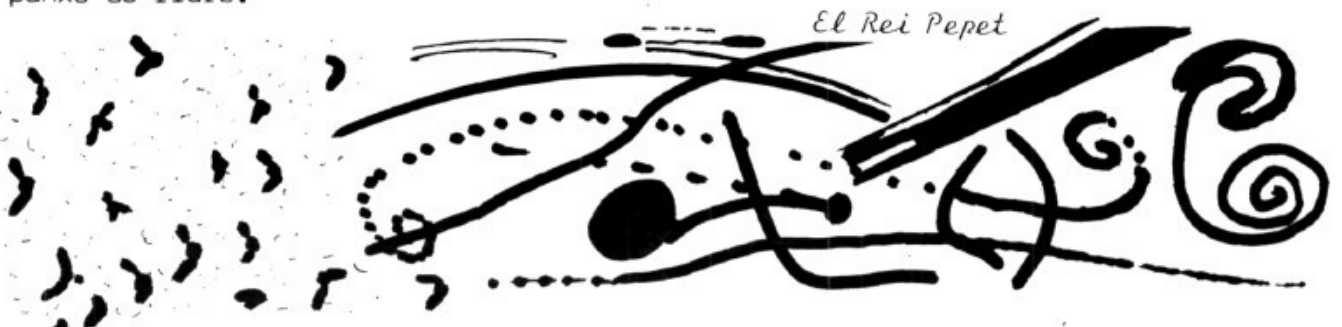
2. A cap dels governants no se'ls va ocórrer que la solució real i definitiva era d'eliminar unes aigües estancades que hi havia a unes grans basses i que eren causa de la proliferació dels enfadosos, emprenyadors moscarts).

Però tornem a la nostra història. El fabulista conta que el poble estava cansat d'una guerra tan llarga i inútil. Una guerra que a temporades -quan manava el bou- els resultava molt cara comprant llepolies pels moscarts; i en altres moments -quan manava l'ase- es feia pesadíssima tirant coces tot lo dia. Per això decidiren acudir als poders superiors. Segons el fabulista grec, acudiren a Zeus -o Júpiter-, el seu déu suprem. (Nosaltres diríem que demanaren assessorament a Madrid o, si ho preferiu, al Reagan). La solució que se'ls va donar fou que es depurassin les responsabilitats a fi d'esbrinar per què la cosa no funcionava.

Els ambaixadors pensaren que havien d'anar amb compte a fi de no desacreditar el govern ni erosionar les institucions. Per això acordaren reunir el bou i l'ase i encarregar-los que es depurassin les responsabilitats mútuament, l'un a l'altre: l'ase al bou, i el bou a l'ase. Evidentment no hi va haver dificultats per posar-se d'acord. I també se'ls aconsellà que unificassin les seves tàctiques fins llavors alternades i oposades: més mel i més coces, però tot al mateix temps.

I el poble va acollir la solució amb una gaubança i una satisfacció fora mida.

I no cal dir que Zeus-Júpiter (o els de Madrid -o el Reagan) feren un bon panxó de riure.

CULMINACIO DEL II CONGRES INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

El II Congrés Internacional de la Llengua Catalana fou convocat dia 30 de juny del passat any 1985 en una diada que es va celebrar al Reial Monestir de Poblet. D'aleshores ençà, s'han realitzat nombrosos actes per tot el territori lingüístic; així s'han anat fixant els objectius del Congrés i s'han donat a conèixer arreu dels Països de llengua catalana.

Ara arriben els dies del Congrés pròpiament dit, que culminarà a Santes Creus dia 10 de maig. L'acte inaugural del Congrés tindrà lloc a l'Auditori de Palma el dimecres dia 30 d'abril a les 12 del migdia. Suposam que serà una jornada d'afirmació d'una realitat present i de compromís davant el repte d'un futur que volem en la nostra llengua.

També vos recordam que un dels actes del Congrés serà el recital que donaran en el Parc de la Mar en Lluís Llach, na Maria del Mar Bonet i na Marina Rossell. Aquest recital serà dia 4 de maig a les 21 hores.

"La nostra llengua feta música". Aquest és el lema d'aquest concert que ens permetrà veure i escoltar junts a tres de les màximes figures de la cançó catalana.

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

referents a:

CAMP I PLATJA

Barbarisme	Forma correcta
ABONAR	adobar, femar
CENTENO	sègol
FIERA	fera
GANADER	ramader
GANADO	bestiar
ISLA	illa
MONTANYA	muntanya
PAJARO	aucell
PLAIA	platja
RED	xarxa, filat
SOMBRA	ombra
VERANEIG	estiuèig

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Conselleria de Educació
i Cultura

CULTURA POPULAR

ES DARRERS DIES

Els darrers anys estam assistint a la recuperació d'una de les festes profanes més bulloses del calendari: El Carnaval. Potser cal, en aquests moments, mirar una mica enrera i recordar com es vivien aquestes festes en temps dels nostres padrins, abans que l'arribada de la dictadura comportàs la seva desaparició mitjançats els anys trenta.

Tot just en començar la festa una crida recordava al poble la prohibició de donar broma carregada, així com la sanció econòmica a què es farien acreeadors els infractors de les normes; dit això, el poble esclatava en alegria mentre que anaven passant els dies més assenyalats: dijous llarder i els tres darrers dies abans del dimecres de cendra.

Els nins eren els més agosarats a l'hora de tocar baules, tirar tests dins les cases (olles plenes de terra) i partir correnços; també feien uns esquitxadors de canya que omplien d'aigua i utilitzaven per banyar la gent. Els més grans afegien una mica d'erotisme als seus jocs: alçaven les faldes a les al.lotes i les fregaven un manat d'ortigues per les cames.

Les ximbombades eren típiques d'aquests darrers dies: es convidava els veïnats i amics a sonar la ximbomba devora el foc i, entre cançó i cançó, era freqüent que anàs pujant el to de les bromes. Pel carrer, mentrestant, circulaven comparses de disfressats que així mateix donaven broma per les cases; quan demanaven per entrar les responien:

Entrau si voleu entrar
que defora em dau pena
perquè sa meva carrera
no és feta per escoltar.

I era norma que tots podien anar cara tapada menys un: el més conegut en aquella casa. Les bromes començaven lleugeres, però, de vegades, s'enfilaven

fins arribar a provocar discussions en les quals els propietaris engegaven els altres de la casa. Els motius solien tenir relació amb temes amorosos:

"...a na Margalida li agrada en Tomeu, però no se n'ha temuda que quan ell se'n va de sa finestra ja en té una altra ben oberta, on, si vol, pot passar el vespre..."

Anaven passant els vespres fins arribar a Sa Rua, que tenia lloc els tres darrers dies. Començava devers les vuit i acabava passades les deu. El recorregut era de sa plaça de l'Església fins al descomparegut molí d'en Boira. Hi participaven carrosses, cotxes i gent a peu. Es tiraven serpentines, farina, confetti, una pols negra -que es deia fun d'estampa- i qualque poalada d'aigua.

Sa banda de música sempre acompanyava ses fresses, i no era estrany que els instruments de vent, com els trombons i tubes, a lo darrer acabassin embussats de confetti.

Sa festa acabava amb "L'enterro de sa sardina", que tenia lloc el dimarts de cendra. Un carro enganxat a una mula duia un baül on es col.locava un home amortallat que, cada tant, s'aixecava de mig cos, mostrant la cara enfarinada. Amb èll començava la freda i llarga corema.

Potser, com deia abans, és temps avui de recuperar aquestes festes que, pel camí, han perdut bona part de la seva frescura i picardia. Ara la gent es disfressa dels seus herois televisius, però, fins i tot per a això, primer passa per la botiga. Ni tan sols un dia d'imaginació ens permet fugir de la societat consumista que, així, reconverteix, integrant-les a les seves normes, les festes menys convencionals de tot el calendari.

Ses coses van canviant
i també s'estructura,
aquesta és sa fisura
que de fet anam observant;
aquell que va treballant
sempre dins mateixa cosa,
orgull és cosa grossa,
dins l'ànima li va entrant.

Se creu molt intel·ligent
i se vol fer respectar,
aqueix cas se contemplà
a dins molts Ajuntaments;
varen posar una gent
perquè allà perpetuàs
i el seu fill continuàs
dins un treball opulent.

Se feien només favors
an els de sa seva classe,
això tenien per base:
segons qui no atendre-los.
Moment molt dificultós
dins s'Ajuntament trobava,
problemes se li creava
amb el fi d'embullar-los.

Ho dic perquè ho vaig viure
en dues ocasions,
no me daren solucions
i de mi se'n varen riure;
un ja té bon cor de lliure
i an es rector vaig anar
i m'ho va solucionar
amb poques lletres escriure.

D'orgull anaven plens
els empleats de La Sala,
se feia el que es trobava,
mos tractaven de beneits.
Se unien en consells
pels seus caps molt fort fermar,
no podies anar allà
cap hora a cercar remeis.

Es poble algaidí estava
se pot dir ben controlat,
favors no te'n feien cap
si no les interessava;
aquella gent se pensava
no tenir mai substitut
i va venir un retruc
que cap d'ells s'esperava.

Es personal canvià
es batle i empleats
i ha donat bons resultats
que se pot bé demostrar;
a sa gent s'atendrà
i te farà tot favor,

JUTJANT

SES

OBRES

VISCUDES

S. ANTONI ABAT TRES TOMI

OLLONS DE CARNESTOLTES RUA

DIUMENGE DE RAMS.

S JORDI ROSAS.

te donarà solució
i tot problema resoldrà.

Si tens problema creat
que te puguin ajudar
s'empleat que hi ha allà
molt prest s'haurà molestat,
ben prest te tindrà enterat
i en tot te donarà camí,
estan disposats a servir,
per això estan llogats.

Mai, en cap moment, agravis
des personal trobareu
i a n'Antònia Ramis
simpàtica tots la veureu;
els problemes que hi dureu
ella bé los resoldrà
perquè descarregarà
es pes de sa vostra creu.

Si molts com ella n'hi havia
a dins els negociats,
de ver cap dificultat
a sa gent li passaria,
perquè tot se resoldria
amb un sentit de passió,
es ritme de sa Nació
aviat canviaria.

Un dia se va segar
d'Espanya sa guapa flor,
sa música canvià es so
que d'enrera va usar,
una nova llei entrà
que uns molt s'aprofitaren,
de fet s'hi encarinyaren
com ho fa un "marajà".

S'espanyol va demostrar
en darreres eleccions
que a molts ses condicions
no les varen agradar;
sa cosa va canviar
i també molt s'estructura
i ara una juventut puja
disposada a treballar.

Tinguem fe en sa juventut
que mos té que rellevar,
per això va a treballar
amb un sentit molt agut.
Un nou món mos ha vengut
de nova tecnologia,
cosa que ningú creuria
bastant alçada de punt.

ESPORTS

FUTBOL

Començarem el comentari de l'activitat esportiva d'aquest mes amb el futbol a les diferents categories.

Els resultats dels alevins han estat:

Algaida-Calad'Or 2-1

Sant Marçal-Algaida 1-0

Algaida-Montuïri 2-2

Molt emocionant va esser aquest darrer partit contra el Montuïri; els nostres al.lots, després de tenir un marcador clarament favorable per 2-0, varen veure com al final empataven el partit.

Els resultats dels infantils són un poc escandalosos:

Algaida-Petra 0-8

La Salle-Algaida 9-0

Lo que és d'agrair és que, a pesar d'aquests resultats en contra, s'equip continuï i els al.lots segueixin amb la pràctica d'aquest esport.

Resultats dels juvenils:

Algaida-Barracar 0-1

Cade Peguera-Algaida 1-3

Algaida-At. Inca 1-1

Enguany han desfilat per s'equip de juvenils molts de jugadors, però en aquests moments estan fent un bon joc i guanyant partits. Per això hi ha molta animació entre els jovenets que componen l'equip.

El "míster" dels equips petits, en Tia Amengual, estava molt empenyat contra la directiva per la poca o nul.la ajuda que reben i, per acabar-ho

de fotre, per la lentitud en cercar un porter pel primer equip amb motiu de la sanció d'en Joan Garau. Tots hem tengut una alegria en veure que en Pons pot cobrir el lloc amb moltes possibilitats. Tenim, d'una banda, la improvització de només comptar amb un porter des de principis de temporada (igual que en temporades passades); i d'altra banda, la satisfacció de veure que hi ha un juvenil al qual se li pot donar confiança per jugar amb el primer equip.

Resultats de Segona Regional:

Maria-Algaida 1-0

Algaida-Cala d'Or 1-1

Algaida-S. Pedro 4-0

El partit de la temporada pel que fa a l'Algaida, o al manco el que més expectació havia despertat, va esser amb el Cala d'Or, líder destacat de la II Regional. Els nostres jugadors li plantaren cara i varen merèixer guanyar si bé al final es varen haver de conformar amb l'empat.

De totes maneres, el nostre equip està dins el grup que encapçalla la classificació i, a falta de sis partits, amb possibilitats d'enfilar-se a un dels primers llocs.

Anim!

JOCES ESCOLARS

Els escolars del nostre poble dominen la modalitat de handbol a dins Mallorca, ja que els nostres al.lots han arribat

a ses quatre finals en què han participat:

equip infantil masculí: 7è i 8è.

equip infantil femení: 7è i 8è.

equip aleví masculí: 5è i 6è.

equip aleví femení: 5è i 6è.

L'ànim dels nostres nins i nines, així com dels respectius monitors, és gran de cara a aconseguir arribar al punt més alt d'aquests jocs escolars, i molt concretament en aquesta especialitat del handbol.

Gràcies a una subvenció del Consell Insular els vuit equips de handbol de categoria aleví (dos d'Algaida) disputaran la final a Alcúdia amb les despeses pagades.

A principis d'aquest mes de maig deu al.lots d'Algaida participaran a unes proves de piragüisme al Port d'Andratx, continuant amb la iniciació d'aquesta modalitat que es va iniciar l'any passat.

PIPERS

Continua l'activitat dels pipers d'Algaida. A més dels entrenaments corresponents, es prepara la participació el pròxim mes de juliol al 7è Campeonat d'Espanya que se celebrarà a Sant Sebastià.

L'organització d'un campeonat nacional suposa molta feina, a més de l'obligació de presentar pressuposts i programes.

UNA XERRADETA... (acabament)

-No rebeu informació de la Cambra?

-No, la rebem directament del Consell o del Ministeri, i després noltros informam als socis.

També tenim l'ajuda i la col.laboració del Servei d'extensió agrària, que per cert cada dilluns passa un tècnic pel nostre local per si l'hem de mester.

A més, les Cambres agràries no tenen raó d'esser; pareix esser que ara, amb la nova llei, desapareixeran. No serveixen per res.

-Què val avui fer-se soci de la cooperativa?

-A la passada assemblea vàrem pujar la quota d'inscripció. Ara val 100.000 ptes., mentre que els socis antics en pagaren 75.000.

-Quins altres punts discutireu a l'assemblea?

-Vàrem informar de les ajudes que podríem obtenir per a fer millores. Miràrem per comprar una bàscula de 20 tones i estudiàrem la possibilitat d'instalar un surtidor de gas-oil. Actualment la confederació de cooperatives està negociant el marge comercial que dona CAMPSA.

-Bé, Xesc, ja ens hem allargat massa. Per acabar, vols afegir qualque cosa?

-M'agradaria afegir només dues coses. La primera, remarcar que el personal que hi fa feina és molt eficient, tots dos són molt responsables i treballadors. I la segona, que convidam a tot el poble a la festa de la cooperativa els dies 17 i 18 de maig.

Andreu Majoral

ESPORTS

ESPORTS (Acabament)

Per això ja s'han posat a fer feina preparant el 8è Campeonato d'Espanya de fumada lenta amb pipa, l'organització del qual es va concedir, com ja sabeu, als nostres pipers. Aquest Campeonato s'ha de fer per la primavera del 1987.

Joan Trobat

Equip de futbol d'Algaida (recordareu que aleshores es deia C.D Santiago) de l'any 1949. El formaven els següents jugadors:

Primera fila: Montserrat Seguí o de Son Sabater, Joan de Ca Madò Bet, Tomeu Mora, Toni Bondat, Miquel Mir (+) i Pep Caragol.

Segona fila: Llorenç Mora, Pedro Fosca, Xesc Mora, Miquel Trinxet i Joan Mora.

(Foto cedida per Antònia Sitjar)

una xerradeta amb...

XESC TORRES

En Xesc Oliver Sastre, més conegut per Xesc Torres, és un home de 45 anys que dins el món de la pagesia no ha de menester presentacions; és un pagès que sempre ha lluitat per la unió, el progrés i la dignificació de la pagesia. Ha participat molt directament en la consolidació del sindicat Unió de Pagesos i ha estat un dels pilars fonamentals de la cooperativa ALPIRA. A l'assemblea del passat dia 4 d'abril va tornar esser elegit president.

-Xesc, què és la cooperativa ALPIRA?

-Feia anys que un grapat de pagesos teníem la idea de muntar una cooperativa, ho vèiem difícil, però vàrem dur la sort que l'ajuntament de llavors, governat pels Independents, nos va ajudar. Nos va deixar un local de l'escorxador i també nos va donar un camí per aconseguir uns crèdits del pòsit municipal.

Hem tengut un creixement que noltros hem estat els primers sorpresos. Fa uns anys no nos ho hauríem cregut.

Bé, tornant a la pregunta, ALPIRA és una cooperativa agrícola, on els seus socis compren els productes que han de mester i comercialitzam els productes que mos duen, eliminant els intermediaris; així, els beneficis de la cooperativa tornen anar als socis.

-Creus que la cooperativa compleix els seus objectius?

-Sí, i de cada vegada més a mesura que la gent va agafant consciència i que veu els avantatges.

En un principi va esser difícil, la gent no hi confiava gaire, era reticent a l'hora de dur-hi es "gènere". Ara, de cada vegada es veu més la seva utilitat. Enguany hem girat dos milions més que l'any passat, i això és una bona mostra.

La compra de la Farinera, -que per cert ja hem acabada de pagar-, ha estat molt important, mos ha permès augmentar la nostra capacitat comercial.

-Encara hi feis farina?

-Sí, molta, no sols la que mos duen a fer, sinó que també en feim per vendre.

L'any passat vàrem comprar una mescladora per fer pinsos i a hores d'ara fa molta feina.

-Heu tengut ajudes per posar en marxa tot això que ens has explicat fins ara?

-Sí, unes quantes, començant per l'ajuntament dels Independents, com ja he dit abans; també hem tengut ajuts del Consell, del Ministeri d'Agricultura i de la Caixa Rural, que ens han donat 500.000 ptes., 1.882.000 ptes. i 120.000 ptes. respectivament.

-I l'Ajuntament?

-Aquest ajuntament no mos ha donat res de res. Ben al contrari, mos va convidar a sortir del local que ocupàvem a l'escorxador.

-No hi teniu bones relacions?

-Per part nostra sí: vàrem demanar per tenir una entrevista quan entraren i encara no hem rebut resposta.

-I de la Cambra Agrària, heu rebut qualque ajuda?

-Tant com ajuda, no; però mos deixa la màquina d'esquitjar que l'hem de tornar quan la mos reclami.

Segueix a la plana anterior